

**ҚҰЗЫРЕТТІЛІК БІЛІМ: МОДЕЛЬДЕР,
ӘДІСТЕР, ТЕХНОЛОГИЯЛАР
КОМПЕТЕНТНОСТНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ:
МОДЕЛИ, МЕТОДЫ, ТЕХНОЛОГИИ**

Бір – екі атты шауып келді [5, 49б.]. Ал, анау қамшылары бұлғақтапжалба тымақтардан сұрасаң, көзінді ашып-жұмғанша жаныңды жанаттан бір-ақ шығарады [5,6 б.].

- Аман болса, енді бір аптадаел қарасынаілінбес пе екенбіз [5, 7б.]. Берілген тіркестер арқылы («қапсағай қара», «башқұрттар не дейді?», «елдеріңне дейді?», «қолтықтарынан дым бүркушілер», «жалба тымақтардан», «ел қарасына») түр-тұрпат, ақыл-мінез, іс-әрекет, ұлт ерекшеліктері арқылы адамды бейнелейтін метонимиялар жасаған.

Жазушы Ә.Кекілбаев тұрақты тіркесті заттандырып, «телмірушілер, аңдушылар» мағынасын алмастырып тұрған күрделі метонимия түрінде қолданған.

Не керек қараң қалған қараша ауыл

Боз дөңде баяғыша мүлгіп тұрды.

Қайран елқанды қолданжайрап қалды

Қыр кектің бір үйірін айдап қалды.

Қыр желі құтырынды, ысқырынды,

Ақ боран азу тісін қайрап қалды.

Қайғыдан қар жамылып қасқа дала

Жоғарыда берілген өлең жолындағы «қанды қол» фразеологиялық тіркесі жаудан, дұшпаннан зардап шеккен ел деген мағынада жазушы қолданған метонимия түріндегі тіркес қазақ тілінің фразеологиялық қазынасын толықтырып байытты деуге болады.

Сонымен, Л.Нұржекееваның ізімен метонимия мен синекдоханы бір категория деп қарай отырып, оларға мағыналық жағынан ашық метонимия (синекдоха) және көмескі метонимия ретінде мысалдар келтірдік. Жазушы бірде тұрақты тіркес компоненттерінің бірі болдырып жай метонимияларды қолданса, тағы бірде күрделі метонимия болатын тұрақты тіркестерді өз мақсаттарына сай шеберлікпен қолданған.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

1. З.Қабдолов «Сөз өнері» / А., 2002
2. Ә.Хасенов «Тіл білімі» / А., 1996
3. Т.Қоңыров «Тұрақты теңеулер сөздігі» / А., 2007
4. Л.Нұржекеева «Метонимияның лингвистикалық табиғаты» / А., 1992
5. Ә.Кекілбайұлы «Он екі томдық шығармалар жинағы» / А., 1999
6. І.Кеңесбаев«Қазақ тілінің фразеологиялық сөздігі», 1977

УДК372.881.111.1

**ADVANTAGES AND DISADVANTAGES OF TEACHING COMMUNICATION
IN ENGLISH DURING THE PANDEMIC TIME**

Калинина И.А., 4 курс, кафедра иностранных языков, Костанайский региональный университет им. А.Байтурсынова

Подавец О.Д., старший преподаватель, Костанайский региональный университет им. А.Байтурсынова,

The article is an identification of the advantages and disadvantages of teaching communication in English during a pandemic time. The work proposes the most productive methods of teaching communication in a distance format. The topic under consideration will be of interest to specialists in the field of teaching foreign languages.

**ҚҰЗЫРЕТТІЛІК БІЛІМ: МОДЕЛЬДЕР,
ӘДІСТЕР, ТЕХНОЛОГИЯЛАР
КОМПЕТЕНТНОСТНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ:
МОДЕЛИ, МЕТОДЫ, ТЕХНОЛОГИИ**

The year 2020 made significant adjustments not only to the life of the Republic of Kazakhstan, but also to Humanity as a whole. The pandemic destroyed the existing stereotypes, which seemed unshakable for centuries, made changes in all spheres of life, including education, upbringing, family life. In just a few days, teachers from all over the world switched to distance learning, millions of students began to receive education remotely, parents became teachers, friends, and mentors of their children. As a result of the pandemic, a need arose for new methods of teaching and education, alternative solutions to teach students how to adapt to a changing environment.

In consequence of pandemic, it became necessary to provide students with a set of basic competencies, life guidelines, which will not only be the result of education and upbringing, but will also become a source of their further development. At the state level, an order was issued by the Minister of Education and Science of the Republic of Kazakhstan dated April 8, 2020 No. 135 «On additional measures to ensure the quality of education during the transition of the educational process to distance educational technologies», the state program «Digital Kazakhstan» was adjusted; since 2021, the Values-Based Education project has been implemented in all schools. Instructional and methodological writing in the education section offers various forms of distance work.

But my pedagogical practice at school 2 showed that distance learning has both advantages and disadvantages. Let's consider the communication training. 1. Benefits of distance learning are as following from our point of view:

1.1. Using the mass media (print, radio, television, news applications and websites) as an additional tool for the formation of communication skills in English lessons is an effective and very productive strategy of Foreign language teaching and learning process [1].

1.2. Motivating high school students to master communication skills through learning a (living) foreign language (vocabulary, grammar, cultural features, traditions) by means of modern popular social networks such as: Instagram, VK, Facebook, Twitter and Tik Tok.

1.3. Self-correction of the phonetic side of a foreign language (listening to radio and podcasts) that is the main aim of every teacher.

1.4. Independent use of the global communication space, overcoming borders and distances.

1.5. Independent access to high-tech, effective educational and electronic manuals.

1.6. The right to choose a teacher from a huge number of Internet resources, the most convenient and comfortable for him/her (we mean the self education in this point).

1.7. Training is individual, which eliminates the need for tutoring that .in some cases allows to develop an independence and self-confidence.

1.8. The possibilities of the Internet in the selection of bright, colourful demonstration material, the use of video and audio content, which contributes not only to retaining attention, but also to the development of imaginative thinking. Thus, it contributes into the creation of critical thinking.

1.9. The possibility for shy students to overcome their shyness and take an active part in the lessons online.

Online practice at secondary school gives me the right to talk about the shortcomings in teaching communication in the context of distance learning. That's why, we singled out the following drawbacks we aimed within FLTL. 2. Shortcomings are:

2.1. In an online lesson, it is difficult to involve all students in a general discussion, even to organize a dialogue. Actually 15–20% of them presented at the lesson participate in the discussion.

2.2. The lack of real practice and the ability of most teachers to form online learning, a lot of teachers do not distinguish between distance and e-learning.

2.3. The complexity of organizing team work, which is necessary for active education.

**ҚҰЗЫРЕТТІЛІК БІЛІМ: МОДЕЛЬДЕР,
ӘДІСТЕР, ТЕХНОЛОГИЯЛАР
КОМПЕТЕНТНОСТНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ:
МОДЕЛИ, МЕТОДЫ, ТЕХНОЛОГИИ**

2.4. Due to the lack of distance learning experience and elementary illiteracy of the teachers and some students, a lot of time has to be spent on the technical organization of the lesson. Today, the volume of material is constantly decreasing and the quality of the online lesson is also getting lower than that of a conventional lesson.

2.5. From distance learning, inclusive children, especially hyperactive children, practically fly out.

2.6. Monosyllabic answers of students. Difficulties in the formation of a coherent monologue of the student.

2.7. The prevalence of primitive text. For example: "Airplane – speed, comfort, reliability."

2.8. There is no guarantee of independent fulfillment / solution of educational tasks and tasks. In this case we can speak about the academic dishonesty

2.9. Obviously, a special web-platform is required to manage the distance learning process [2].

3. The most productive methods of teaching the 4 skills:

Types of skill	Method	Media source	Features	System of exercises (from simple to complex)
Writing	The Structural Approach	Electronic newspapers, magazines	Writing notes and articles.	Read the article (note) and choose the main idea using sentences from the electronic newspaper. Read the article (note) and retell the news by own words. Read the article (note) and make a note. Journalistic questions Explaining the idea to classmate
Reading	The Audio Lingual Method;	Instagram, Facebook, Twitter	Blogging	Make a page in a social network Free-Writing Applying an idea to a new situation. Share your post to others and get feedback.
Speaking	Community Language Learning;	Podcasts, TV	Making modern sentence structures, making a storyline; Slang	Make a cluster Role play Metaphor speaking Summarizing ideas
Listening	Communicative Approach	Podcasts, Radio	Replenishment of vocabulary, listening comprehension of a foreign language	Defining terms Sharing ideas with class Explaining the idea to classmate Make a dialogue with the words you hear

**ҚҰЗЫРЕТТІЛІК БІЛІМ: МОДЕЛЬДЕР,
ӘДІСТЕР, ТЕХНОЛОГИЯЛАР
КОМПЕТЕНТНОСТНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ:
МОДЕЛИ, МЕТОДЫ, ТЕХНОЛОГИИ**

---

4. Platforms and attachments using for teaching English in a distance format:

4.1. LearningApps.org

4.2. Google Form

4.3. Liveworksheets.com

4.4. Google Doc

4.5. Screencasomatic

4.6. Padlet.com/dashboard

4.7. go.playposit.com/

4.8. Proficonf.com

Summing up, we can draw the following conclusion: being able to communicate effectively is the most important of all life skills. But communication is simply the act of transferring information from one place to another, whether this is vocally (using voice), written (using printed or digital media such as books, magazines, websites or emails), visually (using logos, maps, charts or graphs) or non-verbally (using body language, gestures and the tone and pitch of voice) [3, с. 4-6].

Thus, working in a distance format, a teacher should create more situations that facilitate communication; it's necessary to teach students how to use the language in a social context; conduct activities such as role plays that will help students learn the language in a social context. In addition to the above mentioned the distance learning format requires mobility, information competence, regular learning and professional development of the teacher himself/herself.

Список использованных источников

1. E-resource: URL: <https://studymafia.org/mass-media-ppt-and-pdf-for-free-download/> (дата обращения 25.02.2021)

2. E-resource: URL: https://vogazeta.ru/articles/2020/4/17/distant/12609-distantsionnoe_obuchenie_plyusy_i_minusy (дата обращения 21.02.2021)

3. Martin Towle, Communication Skills and Personality Development, 2014

УДК 94 (5)

ҚЫРЫМ ХАНДЫҒЫНЫҢ ОСМАН ИМПЕРИЯСЫМЕН БАЙЛАНЫСЫ

Қайрғали Н.Қ., 4 курс, «Тарих» мамандығы, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университеті

Күзембайұлы А., т.ғ.д., профессор, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университеті

Ресейдің Қырымды аннекциялауына байланысты сол елдің тарихына көпшіліктің назары ауды. Әсіресе Осман елі мен басқа да түркі халықтарының қарым-қатынасы тарих ғылымының өзекті тақырыбына айналып отыр. Шағын мақаламызда Қырым хандығының Осман империясымен қарым қатынас ерекшеліктері мен байланыстары қарастырылады.

Мақаламыздың негізгі мақсаты бір кездегі Еуразияны билеген Шыңғыс империясының соңғы жұрнағы Қырым хандығының Қара теңіздің арғы жағасындағы Осман еліне қалайша тәуелді болғандығы тек тарихшыларды ғана емес, сонымен қатар көзі қарақты, көкірегі ояу барша қауымды ойландырады.

Түркиялық қазақ тарихшысы профессор Әбдіуақап Қараның айтуынша Қырым [1, 19-20 б.] Осман империясын Мехмед Фатих билеген тұста тәуелді болған. Осман патшалары-